

Meklē risinājumus sportistu drošības un sociālās aizsardzības palielināšanai

Vakar, 11:43

[Sporta politika](#)

Autori: Matīss Timofejevs

https://www.lsm.lv/raksts/sports/sporta-politika/mekle-risinajumus-sportistu-drosibas-un-socialas-aizsardzibas-palielinasanai.a363088/?utm_source=rss&utm_campaign=rss&utm_medium=links

Sporta nozarē sportisti dažkārt ir kā pakalpojumu sniedzēji un pilnvērtīgus darba līgumus nav noslēguši ar saviem klubiem. Tas tādēļ, ka daudziem klubiem, it īpaši mazajiem, nodokļu slogs ir pārlietu augsts.

“Mēs esam mikrouzņēmuma nodokļa maksātāji, līdz ar to mums ieskaita algu plus nodokli pa virsu, un pašam atliek tikai nodokli samaksāt,” raidījumam “Sporta studija” pastāstīja BK “Ogre” basketbolists Rinalds Sirsniņš, neslēpjot, ka ir bažas par nākotni – kāda būs pensija.

“Tas nav labākais veids, kā pelnīt naudu, bet īsti variantu nav. Es būtu laimīgs, ja man klubs maksātu visus nodokļus, bet es saprotu arī klubu – tas ir vismaz reiz divi mana alga,” skaidroja basketbolists.

BK “Ogre” basketbolistam Sirsniņam un visiem viņa kolēģiem ir pakalpojuma sniedzēju līgumi ar klubu. Līdzīga situācija Latvijā ir vairumam komandu sporta spēļu atlētu.

“Darba devēji - klubi - ļoti reti ar spēlētājiem slēdz pilnvērtīgus darba ņēmēju līgumus.

Latvijas Komandu sporta spēļu asociācija vēlas situāciju uzlabot. Šī organizācija apvieno 11 sporta veidus, sākot ar beisbolu un frisbiju, beidzot ar basketbolu un futbolu. To vada bijušais futbolists un Latvijas Futbola federācijas prezidents Kaspars Gorkšs.

“Šobrīd ir jāmeklē, mūsaprāt, veidi, kā formulēt sportistu nodarbinātību. Mēs redzam, ka ir ļoti daudz un dažādas nianse sportistu atalgošanā,” norādīja Gorkšs, paužot bažas, ka nesakārtotās sistēmas dēļ tiek zaudēti ļoti daudzi sportisti, kuri brīdī, kad

jāizvēlas turpināt sportista karjeru vai pievērsties citai jomai, dod priekšroku sociālajai drošībai.

Gorkšs uzsvēra, ka ir jāmeklē veids, kā atalgot sportistus un sportā iesaistītos cilvēkus, lai darba devējiem nebūtu jāmeklē veidi, kā viņiem samaksāt atalgojumu.

“Sportistu atalgojuma un sociālo garantiju jautājums ir [viena no trim prioritātēm](#), kuras Sporta spēļu asociācija iesniegusi Izglītības ministrijai brīdī, kad tā izstrādā valsts sporta stratēģiju nākamajiem septiņiem gadiem.

Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) Sporta departamenta direktors Edgars Severs uzsvēra, ka tas ir izaicinājums, taču, viņaprāt, ja sportistam sports ir pamatienākumu avots, tad ir jābūt darba līgumam.

Nodokļu nozares speciālisti norāda, ka 2018.gadā likumos veiktās izmaiņas uzlabojušas sportistu situāciju atalgojuma jautājumā. Kā norāda zvērināts advokāts Jānis Taukačs, Latvijā ir atrasts optimāls modelis, bet katram sportistam tomēr ir jādomā, kas notiks vēlāk.

Tik pozitīva aina gan iespējama, maksājot lielas algas, bet Latvijas līmenī tas ir retums. Lielākoties klubi maksā mazas algas, noformējot darījumu ar spēlētāju kā mikrouzņēmēju – tā nodokļos aiziet vien 15% summas. Vairāk mazie klubi nevar atļauties.

Latvijā un lielākajā daļā Eiropas sports nav business, bet gan dažāda veida investīcijas. Tie ar nospiedošu pārsvaru ir izdevumi, nevis ienākumi.

“Arī vadošo klubu vadītāji norāda, ka sociālā nodokļa slogs ir par smagu. Pilnvērtīgi darba līgumi ir reti sastopami, pārsvarā dažās futbola komandās.

Klubos samaksas veidi ir dažādi. Viens piemērs - darba ņēmējam maksā algu atbilstošu vidējai algai valstī, bet pārējo izmaksā kā autoratlīdzību, no kuras netiek iekasēts sociālais nodoklis. Nozares speciālisti gan norāda, ka korekti autoratlīdzību būtu maksāt tikai par spēlētāja tēla izmantošanu reklāmās, visam pārējam jābūt iekļautam darba līgumā paredzētajā samaksā.

Klubu vadība norāda, ka maksājot visu algu kā darba ņēmējiem, tā būtu jāpalielina vismaz par 30%. Tad seko viens no diviem scenārijiem – algu budžeta pacelšana par 30% vai mazāk kvalificētu spēlētāju piesaiste.

“Klubi cer, ka tiks izstrādāta īpaša apmaksas forma sportistiem, kurā nebūs tik liela nodokļu nasta.

Latvijas Komandu sporta spēļu asociācijas vadība viesojusies arī Finanšu ministrijā un lūgusi tai finanšu nozares speciālistu palīdzību. Gorkšs norāda, ka ir iespējams lietderīgi aizgūt kaimiņu pieredzi. Bet no kaimiņiem jāmacās uzmanīgi. Piemēram, Igaunija, kur sporta nozare atrodas Kultūras ministrijas paspārnē, radīja sistēmu, profesionāliem sportistiem maksājot stipendijas, kas neparedz sociālās garantijas.

IZM tālākais darbs pie Latvijas sporta pamatnostādņēm nākamajiem septiņiem gadiem risināsies sešās darba grupās. Turpinājumā pēc sabiedriskās apspriešanas jārada dokuments, kuru gada nogalē iesniegs apstiprināšanai Saeimā.